

УДК 027.7

DOI: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2022-16-27-46>

**DOCUMENTS OF THE SUBFUND OF THE
DEPARTMENT IN THE ELECTRONIC ARCHIVE OF THE
UNIVERSITY**

**ДОКУМЕНТИ ПІДФОНДУ КАФЕДРИ В
ЕЛЕКТРОННОМУ АРХІВІ УНІВЕРСИТЕТУ**

Людмила Глебова,

*кандидат філологічних наук,
доценткафедри історії,
археології, інформаційної та
архівної справи*

E-mail:

gleboval1980@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8865-7442>

*Центральноукраїнський
національний технічний
університет,*

*пр. Університетський, 8,
м. Кропивницький, Україна,
25006*

Liudmyla Hliebova,

*Ph.D. in Philological Sciences,
Associate Professor of the
Department of History,
Archeology, Informational and
Archival Affairs*

E-mail:

gleboval1980@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8865-7442>

*Central Ukrainian National
Technical University,*

*8, Prospekt Universytetsky,
Kropyvnytskyi, Ukraine, 25006*

Ганна Бондаренко,

*старший викладач кафедри
історії, археології,
інформаційної та архівної
справи*

E-mail:

anankan.777@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4524-4565>

Hanna Bondarenko,

*Senior Lecturer of the
Department of History,
Archeology, Informational and
Archival Affair*

E-mail:

anankan.777@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4524-4565>

Центральноукраїнський
національний технічний
університет,
пр. Університетський, 8,
м. Кропивницький, Україна,
25006

Central Ukrainian National
Technical University, 8, Prospekt
Universytetsky, Kropyvnytskyi,
Ukraine, 25006

ABSTRACT

The article analyzes the composition and structure of the subfund of the Department of History, Archeology, Information and Archival Affairs in the electronic archive (repository) of the Central Ukrainian National Technical University. The official documents providing a basis of formation and functioning of the given information product are considered. These are, in particular, the Regulations on the repository, the User's Guide, the Copyright Agreement on the transfer of non-exclusive rights to use the work and others. The structural subdivisions of the university are determined, which carry out the general management of the repository and coordinate the work on its formation and filling. It is noted that the repository of the Central Ukrainian National Technical University is included in the Top 100 of the Ukrainian space of the Webometrics rating. The collection of educational and methodical materials of the subfund of the Department of History, Archeology, Information and Archival Affairs on the author's basis (teacher's name), temporal sign, type of documents (species sign), educational programs for applicants is analyzed. The collection of scientific publications in the collection of the department by author, time of publication, type of document, language of the document, thematic feature is also analyzed. The need to study the composition and structure of institutional electronic archives, especially in terms of content and thematic context, which provides important information about promising areas of research in synchrony and diachrony. The connection of the research with the issue of citation analysis (scientometrics) is substantiated. The significant role of electronic archives (repositories) of universities in the system of scientific communications is pointed out.

Keywords: *higher education institution, library, electronic archive, repository, sub-fund of the department, electronic collection.*

Постановка проблеми. Бібліотеку традиційно вважають одним із найдавніших спеціальних сховищ документів, що виконують у суспільстві інформаційну, рекреаційну, виховну та інші функції. Прикметною ознакою бібліотечних фондів, принаймні їх відкритої частини, є те, що вони доступні практично кожному, спрямовані на задоволення інформаційних потреб усіх бажаючих. Саме доступність, відкритість, зручність у користуванні, вважаємо, і є тими орієнтирами, на які спрямований розвиток бібліотечної справи в Україні та в усьому прогресивному світі. Не залишаються осторонь від цих процесів і бібліотеки ЗВО, причому переважно саме вони стають флагманами таких змін.

Популяризація та доступність новітніх наукових розробок, досягнень сучасної освіти, науки, техніки забезпечуються, серед іншого, і функціонуванням електронних архівів – інституційних репозитаріїв. Їх формування викликане нагальними потребами сучасності та має двоєдине підґрунтя – стрімкий розвиток інформаційних технологій та наявність у штаті бібліотек кваліфікованих працівників, здатних адекватно реагувати на виклики часу та забезпечувати їх практичну реалізацію.

Аналіз останніх публікацій. Новітні зміни у функціонуванні сучасної бібліотечної установи були предметом розгляду у численних наукових розвідках, а саме: Гришиної Т., Кулик Є., Кравчук Н., Ігнатюк М., Жабіна А., Шкаріної В., Добко Т., Штиха П., Бабенко В., Бірюкової Т., Костенка Л., Кобітовича Ю., Лебедюк О., Овсієнко А., Савенкової Л., Шабанової М., Ярошенко Т. та інших.

Вивченню бібліометрії присвячено роботи А. Жабіна (Жабін, 2020); проблеми та перспективи онлайнового бібліотечно-бібліографічного обслуговування представлено у

наукових пошуках Т. Добко (Добко, 2018); розгляд особливостей просування довідково-бібліографічних продуктів у соціальних мережах знаходимо у П. Штиха (Штих, 2020); зарубіжний досвід формування університетської бібліотеки вивчено М. Ігнатюк (Ігнатюк, 2017).

Заявлена тема дослідження має вихід у площину наукометрії, тому вагомими для вивчення складу та структури підфонду кафедри в електронному архіві університету стали наукові публікації Гайдук Н., Кудлай В. (Гайдук&Кудлай, 2020), Жабіна А. (Жабін, 2020), Шилюк О. (Шилюк, 2020).

У контексті даного дослідження варто окремо відзначити розвідку Т. Колесникової (Колесникова, 2011) про комунікаційні відносини при організації репозитарію ЗВО.

Зазначимо, що попри наявність окремих публікацій, присвячених проблемам побутування інституційних репозитаріїв, усе різноманіття питань їх формування та функціонування ще потребує свого розгляду, тому дана тема, безумовно, актуальна.

У пропонованому дослідженні використано методи системного аналізу, включеного і невключеного спостереження, вивчення документних потоків та інші, що обумовлено і матеріалом розгляду, і метою даної розвідки. Не можна не зауважити також, що інформаційні ресурси бібліотек закладів вищої освіти Кіровоградщини і бібліотеки Центральноукраїнського національного технічного університету були предметом розгляду в наукових публікаціях викладачів кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи (Барабаш&Глебова, 2021), проте окремо питання функціонування електронного архіву Центральноукраїнського національного технічного університету розглядаються вперше.

Мета дослідження – проаналізувати склад та структуру підфондів кафедр у репозитарії Центральноукраїнського національного технічного університету на прикладі зібрань документів кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи.

Виклад основного матеріалу. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету – це електронний архів вільного доступу, у якому накопичуються документи наукового та освітньо-методичного змісту, у створенні яких брали участь викладачі чи здобувачі даного закладу вищої освіти. «Репозитарій ЦНТУ CUNTUR (Central Ukrainian National Technic University Repository) – це місце, де зберігаються і підтримуються різні дані. Інституційний репозитарій відкритого доступу (institutional repositories) – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам» (Положення про репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету, 2017). Організаційно-розпорядчим документом, який урегулює основні аспекти створення, наповнення та функціонування репозитарію стало положення, схвалене вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету. У положенні представлено основні терміни та їх визначення; визначено мету, завдання, призначення та особливості функціонування даного електронного архіву; окреслено особливості управління репозитарієм тощо. Окрема увага приділена умовам підписання авторського договору про передачу невиключних прав (Авторський договір про передачу невиключних прав на використання твору, 2017). Договір визначає права та відповідальність сторін при передачі твору для його розміщення на веб-сервері Центральноукраїнського національного технічного університету. Інструкція користувача містить покрокову допомогу щодо розміщення та пошуку матеріалів в архіві відкритого доступу (DSpace (CUNTUR). Інструкція користувача, 2020).

На головній сторінці електронного архіву знаходимо корисні джерела та посилання – відповіді на найпоширеніші питання, що виникають під час роботи з репозитарієм (Поширені питання при роботі з репозитарієм) та матеріали на

допомогу депозиторам щодо складання бібліографічного опису документів (презентація для допомоги депозиторам і наведені приклади складання бібліографічного опису за ДСТУ 7.1: 2006).

Електронний ресурс CUNTUR (першопочатково – eaKirNTU, абrevіатуру було змінено у зв'язку зі зміною назви освітнього закладу) забезпечений англomовною версією, можливістю відстеження статистики. У разі потреби наявний і зв'язок з адміністратором. Забезпечено можливість підписки на розсилку з повідомленням про нові надходження до електронного архіву відкритого доступу; можливість пошуку та сортування документів за рядом ознак.

Функціонування електронного архіву – репозитарію – координується бібліотекою університету, саме бібліотечні фахівці надають консультативну допомогу модераторам, викладачам кафедр щодо розміщення та вилучення певних матеріалів. Документи, представлені у даному зібранні, – переважно методичні та наукові напрацювання, – важлива складова електронної колекції закладу освіти.

Загальне управління репозитарієм покладено на представників робочої групи, координатором функціонування даного електронного архіву виступає бібліотека, технічне та програмне забезпечення роботи ресурсу забезпечує відповідальний працівник бібліотеки, який також відповідає і за збереження електронних матеріалів, та співробітники інформаційно-обчислювального центру. В університеті поширена практика залучення до формування даної повнотекстової бази даних завідувачів кафедр, відповідальних працівників (модераторів) та викладачів, а в разі потреби і працівників інших структурних підрозділів закладу освіти.

Вагомим досягненням у роботі репозитарію Центральноукраїнського національного технічного університету можна вважати здобуте двадцять шосте місце в рейтингу Webometrics, про що повідомляється у дописі «Нові висоти в рейтингу Webometrics: результати роботи репозитарію

КНТУ». У рейтингу представлено 4100 закладів освіти (серед них 34 – вітчизняні). Рейтинг визначається за показником цитувань у Google Scholar. Не менш важливо в даному контексті й те, що інституційний електронний архів індексується в реєстрах та базах даних, наприклад, Directory of Open Access scholarly Resources, Registry of Open Access Repositories та інших.

Репозитарій ЦНТУ містить різноманітні за змістом документи, структурно складається з фондів факультетів (агротехнічного, економічного, механіко-технологічного, автоматики та енергетики, будівництва та транспорту). Окремо виділені фонди: Alma mater, Бібліотечні матеріали, Випускні кваліфікаційні роботи, Збірник наукових праць ЦНТУ, Матеріали конференцій. Кожне зібрання може містити колекції. Наприклад, фонд кафедри традиційно містить навчально-методичні матеріали та наукові публікації. Обмежень щодо форми чи змісту, хронологічних рамок розміщуваних документів немає.

Кількість документів, розміщених в електронному архіві у підфондах факультетів Центральноукраїнського національного технічного університету станом на травень 2022 року, така:

Факультет	Кількість одиниць у підфонді
Економічний	3062
Механіко-технологічний	1194
Будівництва та транспорту	1115
Агротехнічний	525
Автоматики та енергетики	521

Підфонд кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи належить до зібрання економічного факультету. У травні 2022 року загальна кількість документів у ньому – 489 одиниць. Підфонд досить активно поповнюється, про що свідчить той факт, що у травні 2020 року зібрання кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи (у той час – кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи) містило 233 документи.

Як уже зазначалася, підфонд кафедри складається з двох колекцій: навчально-методичні матеріали і наукові публікації. Підфонд навчально-методичних матеріалів включає навчальну документацію, спрямовану на якнайповніше досягнення освітніх завдань, методичні вказівки, рекомендації, конспекти лекцій тощо. Аналіз даної колекції здійснюємо за кількома напрямками:

1. За авторською ознакою (прізвищем викладача): Лукашевич О. – 20 документів; Царук А. – 10; Барабаш В. – 8; Кулешов С. – 6; Глебова Л. – 6; Ліпатова М. – 5; Орлик В. – 4; Стежко З. – 4; Бабич Т. – 4; Тупчієнко М. – 4; Орлик С. – 3; Ніколаєв І. – 2; Линченко М., Бондаренко О., Кирильчук В., Коломієць О., Маренець Л., Дергачова О., Равська Л., Решетов О., Стежко Г., Тяляренко Л. – по 1 документів. Частина розміщених методичних матеріалів (33 одиниці) – у співавторстві. Принагідно зазначимо, що до складу підфонду кафедри входять документи, автори яких на даний час вже не працюють в університеті, а право на використання даних публікацій університет отримав свого часу шляхом підписання авторського договору про невиняткові права на використання твору. До зібрання документів кафедри також належать документи авторів, які на даний момент працюють на інших кафедрах, а на час розміщення матеріалів у підфонді працювали у даному структурному підрозділі. Також мають місце випадки підготовки документів науково-педагогічними працівниками даної кафедри у співавторстві з викладачами різних кафедр та, відповідно, розміщення таких матеріалів в електронних зібраннях інших структурних підрозділів університету, що зумовлено необхідністю дотримання принципу одноразовості внесення документів до електронного архіву.

2. За хронологією: 2007 р. – 2 документи; 2011 р. – 1; 2013 р. – 3; 2014 р. – 13; 2015 р. – 6; 2016 р. – 2; 2017 р. – 2; 2018 р. – 4; 2019 р. – 6; 2020 р. – 14; 2021 р. – 1 документ.

У підфонді кафедри документи даної колекції розподілено за датою випуску на три групи: 2020 – 2021, 2010 – 2019, 2007 – 2009 рр.:

Період часу	Кількість одиниць документів	Відсоток від загальної кількості документів колекції
2020 ± 2021	15	27, 8
2010 ± 2019	37	68, 5
2007 ± 2009	2	3, 7

3. За видом (типом) документів: методичні вказівки – 39 документів; методичні рекомендації – 6; навчальні посібники – 4; методичні посібники – 1; методичні розробки – 1; анотований реєстр описів – 1; монографія – 1; стаття в енциклопедії – 1 документ. Наведені дані свідчать, що у колекції навчально-методичних публікацій підфонду кафедри переважаючий вид документів – методичні вказівки, їх частка становить понад 72% .

Зазначимо, що у виняткових випадках спостерігаємо помилкове зарахування документа до колекції навчально-методичних матеріалів (наприклад, у підфонді кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи в колекції навчально-методичних документів знаходимо наукову монографію та інші подібні випадки).

4. За освітніми програмами підготовки здобувачів: для здобувачів вищої освіти освітніх програм за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (враховуючи також наявні документи за напрямом підготовки «Документознавство та інформаційна діяльність») – 32 документи; для здобувачів усіх інших освітніх програм університету, зокрема і для іноземних слухачів підготовчого відділення – 19 документів. Наявність у підфонді кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи документів другої групи зумовлена тим, що колектив кафедри забезпечує викладання освітніх компонентів гуманітарного спрямування на різних освітніх програмах Центальноукраїнського

національного технічного університету. Наприклад, «Українська мова (професійного спрямування)» – 4 документи, навчальні видання для студентів-іноземців – 9 документів та ін.

За даною ознакою (відповідно до освітніх програм підготовки фахівців) не визначаємо статус трьох документів, які, очевидно, помилково розміщено у даній колекції електронного архіву, – енциклопедичної статті, наукової монографії та анотованого реєстру описів Державного архіву Кіровоградської області.

Отож, переважна більшість навчально-методичних матеріалів підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи (59%) призначена для підготовки здобувачів освітніх програм за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, для яких ця кафедра випускова.

Ще одна колекція підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету – наукові публікації здобувачів та професорсько-викладацького складу. Аналіз цієї колекції так само здійснюємо за основними ознаками – авторською, часовою, видовою, мовною й тематичною.

1. За авторською ознакою документи даного зібрання можна розподілити таким чином: Антоніна Царук – 101 публікація, Василь Орлик – 54; Світлана Орлик – 31; Зоя Стежко – 23; Вікторія Барабаш – 20; Григорій Стежко – 15; Людмила Глебова – 15; Олена Коломієць – 14; Микола Тупчієнко – 11 публікацій. Усі інші автори (понад сто осіб), праці яких архівовано у даній колекції підфонду кафедри, мають від дев'яти до однієї публікації. Зазначимо, що досить значний у цій колекції підфонду відсоток документів, що підготовлені у співавторстві, та документів, авторами яких стали молоді науковці – аспіранти кафедри різних років навчання (В. Павленко, А. Табачук, С. Цигульський, О. Шпортун та інші).

На нашу думку, пошук необхідного документа за прізвищем автора ускладнює факт неоднотипного написання одного і того ж прізвища. Наприклад, наукові публікації доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Василя Орлика у даному підфонді знаходимо з такими варіантами викладу даних про автора: Orlyk, W., Орлик, В.М., Orłyk, W., Orlyk, V., Orlik, V.

Можливо, здійснення пошуку документа за такими варіантами подання даних про автора здійснювати за принципом пошуку ключових слів – пермутаційний предметний показчик, – який має успішний досвід застосування, перевірений часом, якщо взяти до уваги, що розробкою такого виду показника наукометрія займалася ще з кінця 40-х рр. ХХ століття.

2. За часовою ознакою: 2000 р. – 1 публікація; 2002 р. – 2; 2003 р. – 1; 2004 р. – 2; 2005 р. – 2; 2006 р. – 2; 2007 р. – 2; 2008 р. – 8; 2009 р. – 8; 2010 р. – 6; 2011 р. – 17; 2012 р. – 10; 2013 р. – 12; 2014 р. – 15; 2015 р. – 16; 2016 р. – 11; 2017 р. – 30; 2018 р. – 34; 2019 р. – 25; 2020 р. – 148; 2021 р. – 81 публікація. Із наведених даних можна зробити висновок щодо ймовірного підвищення публікаційної активності здобувачів та викладачів кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи та про усвідомлення нагальної необхідності «широко, відкрито і вільно ділитися своїми напрацюваннями з колегами з усього світу» (Поширені питання при роботі з репозитарієм).

Варто відзначити також і те, що водночас із розміщенням найновіших матеріалів постійно триває процес поповнення підфондів кафедр у репозитарії університету публікаціями минулих років. Наприклад, в електронному архіві університету знаходимо окремі праці викладачів, опубліковані у 1970-х роках.

3. За видовою ознакою: статті – 432 публікації (99,3%), монографії – 2 публікації. Очевидно, помилково у складі даної колекції було заархівовано навчальний посібник.

4. За мовною ознакою: у колекції наукових публікацій підфонду (435 одиниць документів) наявні публікації українською (397 документів), польською (12 документів), російською (11 документів), англійською (13 документів) та німецькою (1 документ) мовами а також бібліографічні записи до них. Частка документів українською мовою – понад 91 відсоток.

5. За тематичною ознакою колекція наукових публікацій підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи включає такі змістові групи документів:

Група документів за змістом	Кількість одиниць
Історія та нумізматики	236
Філологія	129
Інформаційна справа	40
Педагогіка	22
Філософія	7

Безумовно, виділення таких тематичних блоків умовне, більше того кожна з цих тем може бути розподілена на підтеми, мікротеми. При цьому маємо ще одне суттєве питання – наявність субдисциплінарних тем, проблем, що, безумовно, викликає труднощі при зарахуванні документа до певної тематичної групи. До того ж процедура аналізу документів за тематичною ознакою передбачає обов'язкове ознайомлення з повним текстом документа, що забезпечується можливостями електронних архівів відкритого доступу.

Склад та структуру підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи в електронному архіві Центральноукраїнського національного технічного університету визначено, перш за все, за викладацькою та науковою активністю працівників даного структурного підрозділу. Наявність певних змістово-тематичних груп у колекції наукових публікацій підфонду кафедри зумовлена сферою наукових інтересів професорсько-викладацького складу, функціонуванням при кафедрі наукової школи та аспірантури.

Вивчення питання складу та структури інституційних електронних архівів, особливо у змістово-тематичному розрізі, дає змогу отримати важливу інформацію про перспективні напрямки наукових пошуків у синхронії та діахронії. Вважаємо даний напрям дослідження актуальним не тільки для формування системного стратегічного бачення спрямованості розвитку сучасної науки, але й у зв'язку з питаннями аналізу цитувань (наукометрією). По-перше тому, що вивчення питання цитувань передбачає врахування предметної галузі знання. По-друге, залишається відкритою проблема об'єктивності оцінювання. Як справедливо зазначав Ю. Гарфілд: «Очевидно, що було б краще, якби система оцінки якості ґрунтувалася на прочитанні кожної статті, але навіть тоді в експертів виникли б труднощі із прийняттям загального рішення щодо її оцінки. Коли йдеться про таку сферу як оцінювання, більшість людей не має достатньо часу або не хоче його витрачати. Навіть якщо вони провели оцінку, на їхню думку, звичайно, впливатимуть коментарі тих, хто цитував роботу, а це, як відомо, називається контекстний аналіз цитування».

Більш як півстолітній проміжок з часу виходу цитованого нами дослідження зняв заявлену в ньому проблему неможливості швидкого доступу до всякого наукового продукту з метою його кваліфікованого оцінювання (опосередкована оцінка рівня наукової діяльності його автора, його наукової продуктивності, наукової значимості публікації тощо), проте питання: чи можна вважати показник цитування повноцінним абсолютним критерієм оцінки якості наукового дослідження – залишається відкритим. Отже, так само залишається відкритим простір наукометричних пошуків стосовно необхідності аналізу та варіантів опрацювання кількісних показників, що підтверджує висновок Юджина Гарфілда: «На щастя, в найближчому майбутньому, можливості повнотекстового доступу в Мережі зроблять це практичне завдання більш можливим» (Гарфілд, 2014: 238).

Зазначимо, що формування інституційних репозитаріїв – це важливий інструмент забезпечення такого повнотекстового доступу, а тому проведення досліджень щодо тематики та оприлюднення їх результатів вважаємо досить перспективним.

Висновки. Ми свідомі того, що інституційні репозитарії нині перебувають у стадії свого активного наповнення, а тому обсяг даного дослідження дозволив проаналізувати лише невелику частину наявного документного ресурсу репозитарію Центральноукраїнського національного технічного університету. Електронні архіви університетів – значне явище у системі наукових комунікацій. Незаперечна їх роль і як сховища результатів наукових пошуків, і як нового їх джерела, оскільки вивчення різних аспектів функціонування репозитаріїв – електронних архівів відкритого доступу – сприяє формуванню повномасштабної картини наукового світу. А, як свідчать наукометричні напрацювання, саме вона покликана забезпечити досягнення об’єктивності у визначенні якості наукових публікацій при використанні кількісних показників як критерію оцінки наукового продукту.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Авторський договір про передачу невиключних прав на використання твору. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/677/3/AvtDogovir.pdf>.

2. Барабаш В., Глебова Л. Прогресивні напрями інформатизації бібліотек закладів вищої освіти (2015 – 2020 рр.). *Соціум. Документ. Комунікація*. 2021. Вип. 11. С. 226–245.

3. Гайдук Н. А., Кудлай В. О. Бібліометричний аналіз як один із методів дослідження динаміки розвитку документних потоків. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. 2020. Т. 31 (70) № 1 Ч. 4. С. 146–151.

4. Гарфілд Ю. Еволюція Science Citation Index. *Руководство по наукометрии: индикаторы развития науки и технологии* : [монографія] / М. А. Акоев, В. А. Маркусова, О. В. Москалева,

В. В. Писляков ; [под. ред. М. А. Акоева]. Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2014. С. 227–232.

5. Добко Т. В. Онлайнове довідково-бібліографічне обслуговування в наукових бібліотеках України. *Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика* : матеріали семінару для бібліографів, 20–21 верес. 2017 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2018. С. 21–32.

6. Жабін А. О. Бібліометрія в менеджменті електронних ресурсів. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.). Київ, 2017. С. 591–593.

7. Жабін А. О. Бібліометрія у країнах Європи. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 8–10 жовт. 2020 р.). Київ, 2020. С. 656–658.

8. Інатюк М. Університетська бібліотека нового формату (зарубіжний досвід). *Роль бібліотек вищих навчальних закладів у формуванні сучасного інформаційного середовища: досвід, проблеми та перспективи*. Київ: Аграрна освіта, 2017. С. 38.

9. Колесникова Т. Формування комунікаційних відносин при організації бібліотекою інституційного репозитарію ВНЗ. *Вісн. Кн. палати*. 2011. №7. С. 1–4.

10. Нові висоти в рейтингу Webometrics: результати роботи репозитарію КНТУ. URL: <http://www.kntu.kr.ua/?view=article&id=55>.

11. Овсієнко А. Адаптація бібліотек до реалій цифрового простору. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2021. Вип. 1(12), С. 255–269.

12. Положення про репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/676/3/CUNTUR.pdf>.

13. Поширені питання при роботі з репозитарієм. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/html/123456789/3546/question.html>.

14. Шилюк О. І. Наукова думка в Чернівцях кінця XIX – першої половини XX ст. : аналіз публікаційної активності за базою даних SCOPUS. *Бібліотечний Меркурій*. 2019. Вип. 2 (22). С. 65–72.

15. Штих П. Соціальні мережі як засіб просування довідково-бібліографічних продуктів та послуг у системі національних комунікацій. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. – Київ, 2020. – Вип. 58. – С. 469–478.

16. DSpace (CUNTUR). Інструкція користувача. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/1286/3/DSpace%20instrukciya%20koristuvacha456.pdf>.

17. CUNTUR. Економічний факультет. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/762>.

18. CUNTUR. Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/780>.

19. CUNTUR. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного університету. URL: <http://library.kntu.kr.ua/repozit.html>.

REFERENCES

1. Avtors'kyu dohovir pro predachu nevyklyuchnykh prav na vykorystannya tvoru [Copyright agreement on the transfer of non-exclusive rights to use the work]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/677/3/AvtDogovir.pdf> [in Ukrainian].

2. Barabash, V., Glibova, L. (2021). Prohresyvni napryamy informatyzatsiyi bibliotek zakladiv vyshchoyi osvity (2015–2020 rr.) [Progressive directions of informatization of libraries of higher education institutions (2015–2020)]. *Sotsium. Dokument. Komunikatsiya*. Vyp. 11. S. 226–245 [in Ukrainian].

3. Hayduk, N. A., Kudlay, V. O. (2020). Bibliometrychnyy analiz yak odyin iz metodiv doslidzhennya dynamiky rozvytku dokumentnykh potokiv [Bibliometric analysis as one of the methods of studying the dynamics of document flows]. *Vcheni zapysky TNU*

imeni V. I. Vernads'koho. T. 31 (70) № 1 Ch. 4. S. 146–151 [in Ukrainian].

4. Harfield, Yu. (2014). Evolyutsiya Science Citation Index [Evolution of the Science Citation Index]. *Rukovodstvo po naukometriyyu: yndykatory razvytyya nauky y tekhnolohyy : [monohrafiya]* / M. A. Akoev, V. A. Markusova, O. V. Moskaleva, V. V. Pyslyakov ; [pod. red. M. A. Akoeva]. Ekaterynburh : Yzd-vo Ural. un-ta, S. 227–232 [in Ukrainian].

5. Dobko, T. V. (2018). Onlaynove dovidkovo-bibliohrafichne obsluhovuvannya v naukovykh bibliotekakh Ukrayiny [Online reference and bibliographic service in scientific libraries of Ukraine]. *Osnovni napryamy bibliohrafichnoyi roboty: teoriya i praktyka : materialy seminaru dlya bibliohrafov, 20–21 veres. 2017 r. / M-vo kul'tury Ukrayiny, Nats. b-ka Ukrayiny im. Yaroslava Mudroho. Kyiv. S. 21–32* [in Ukrainian].

6. Zhabin, A. O. (2017). Bibliometriya v menedzhmenti elektronnykh resursiv [Bibliometrics in electronic resource management]. *Biblioteka. Nauka. Komunikatsiya. Stratehichni zavdannya rozvytku naukovykh bibliotek : materialy Mizhnar. nauk. konf. (Kyiv, 3–5 zhovt. 2017 r.)*. Kyiv. S. 591–593 [in Ukrainian].

7. Zhabin, A. O. (2020). Bibliometriya u krayinakh Yevropy [Bibliometrics in European countries]. *Biblioteka. Nauka. Komunikatsiya. Rozvytok bibliotechno-informatsiynoho potentsialu v umovakh tsyfrovizatsiyi : materialy Mizhnar. nauk. konf. (Kyiv, 8–10 zhovt. 2020 r.)*. Kyiv. S. 656–658 [in Ukrainian].

8. Inatyuk, M. (2017). Universytets'ka biblioteka novoho formatu (zarubizhnyy dosvid) [New format university library (foreign experience)]. *Rol' bibliotek vyshchyykh navchal'nykh zakladiv u formuvanni suchasnoho informatsiynoho seredovyscha: dosvid, problemy ta perspektyvy*. Kyiv: Ahrarna osvita, S. 38 [in Ukrainian].

9. Kolesnykova, T. (2011). Formuvannya komunikatsiynykh vidnosyn pry orhanizatsiyi bibliotekoyu instytutysynoho repozytariyu VNZ [Formation of communication relations in the organization of the library of the institutional repository of the university]. *Visn. Kn. palaty*. 7. S. 1–4 [in Ukrainian].

10. Novi vysoty v reytnhu Webometrics: rezul'taty roboty repozytariyu KNTU [New heights in the Webometrics rating: the results of the KNTU repository]. *kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://www.kntu.kr.ua/?view=article&id=55> [in Ukrainian].

11. Ovsyenko, A. (2021). Adaptatsiya bibliotek do realiy tsyfrovoho prostoru [Adaptation of libraries to the realities of digital space]. *Sotsium. Dokument. Komunikatsiya*. Vyp. 1(12), S. 255–269 [in Ukrainian].

12. Polozhennya pro repozytariy Tsentral'noukrayins'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu [Regulations on the repository of the Central Ukrainian National Technical Universit]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/676/3/CUNTUR.pdf> [in Ukrainian].

13. Poshyreni pytannya pry roboti z repozytariyem [Common questions when working with the repository]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/html/123456789/3546/question.html> [in Ukrainian].

14. Shylyuk, O. I. (2020). Naukova dumka v Chernivtsyakh kintsya XIX – pershoi polovyny XX st. : analiz publikatsiynoyi aktyvnosti za bazoyu danykh SCOPUS [Scientific thought in Chernivtsi of the end of the XIX – first half of the XX century. : analysis of publishing activity according to the SCOPUS database]. *Bibliotechnyy Merkuriiy*. 2 (22). S. 65–72.

15. Shtykh, P. (2020). Sotsial'ni merezhi yak zasib prosvannya dovidkovo-bibliohrafichnykh produktiv ta posluh u systemi natsional'nykh komunikatsiy [Social networks as a means of promoting reference and bibliographic products and services in the system of national communications]. *Nauk. pr. Nats. b-ky Ukrainy im. V. I. Vernads'koho*. Kyiv. 58. S. 469–478 [in Ukrainian].

16. DSpace (CUNTUR). Instruksiya korystuvacha [DSpace (CUNTUR). User manual]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/1286/3/DSpace%20instrukciya%20koristuvacha456.pdf> [in Ukrainian].

17. CUNTUR. Ekonomichnyy fakul'tet [CUNTUR. Faculty of Economics]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://>

<http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/762> [in Ukrainian].

18. CUNTUR. Kafedra istoriyi, arkheolohiyi, informatsiynoi ta arkhivnoyi spravy [CUNTUR. Department of History, Archeology, Information and Archival Affairs]. *dspace.kntu.kr.ua*. Retrieved from <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/780> [in Ukrainian].

19. CUNTUR. Repozytariy Tsentral'noukrayins'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu [CUNTUR. *dspace.kntu.kr.ua*. Repository of the Central Ukrainian National Technical University]. Retrieved from <http://library.kntu.kr.ua/repozit.html> [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано склад і структуру підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи в електронному архіві (репозитарії) Центральноукраїнського національного технічного університету. Розглянуто службові документи, що забезпечують підоснову формування та функціонування даного інформаційного продукту. Це, зокрема, Положення про репозитарій, Інструкція користувача, Авторський договір про передачу невиключних прав на використання твору та інші. Визначено структурні підрозділи університету, які здійснюють загальне управління репозитарієм та координують роботу з його формування і наповнення. Зауважено про входження репозитарію Центральноукраїнського національного технічного університету до Top-100 українського простору рейтингу Webometrics. Проаналізовано колекцію навчально-методичних матеріалів підфонду кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи за авторською ознакою (прізвищем викладача), часовою ознакою, видом документів (видова ознака), освітніми програмами підготовки здобувачів. Також проаналізовано колекцію наукових публікацій у зібранні кафедри за автором, часом виходу у світ, видом документа, мовою

документа, тематичною ознакою. Засвідчено необхідність вивчення складу та структури інституційних електронних архівів, особливо у змістово-тематичному розрізі, що дає змогу отримати важливу інформацію про перспективні напрямки наукових пошуків в синхронії та діахронії. Обґрунтовано зв'язок дослідження з питанням аналізу цитувань (наукометрією). Вказано на значну роль електронних архівів (репозитаріїв) університетів у системі наукових комунікацій.

Ключові слова: заклад вищої освіти, бібліотека, електронний архів, репозитарій, підфонд кафедри, електронна колекція.